

**Kúria
végzése**

Az ügy száma: Bfv.I.1555/2016/5.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Csere Katalin, a tanács elnöke
Dr. Vaskuti András, előadó bíró
Dr. Soós László, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2017. március 7.

Az ügy tárgya: csalás büntette és más bűncselekmény

Terhelt: terhelt neve

Elsőfok: Budai Központi Kerületi Bíróság,
10.B.XXII.2133/2010/17., ítélet, 2012. április 13., tárgyalás

Másodfok: Fővárosi Törvényszék, 27.Bf.XXII.9218/2012/9., ítélet,
2012. december 4.,

nyilvános ülés

Az indítvány előterjesztője: terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára, hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A Kúria a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Budai Központi Kerületi Bíróság 10.B.XXII.2133/2010/17. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék 27.Bf.XXII.9218/2012/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Budai Központi Kerületi Bíróság a 2012. április 13-án meghozott 10.B.XXII.2133/2010/17. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki csalás büntettének kísérletében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) 318. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] és magánokirat-hamisítás vétségében (rég Btk. 276. §). Ezért őt halmazati büntetésül egy év - végrehajtásában három év próbaidőre felfüggesztett - börtönbüntetésre és negyven napi tétel, napi tételenként kétezer-ötszáz forint, összesen hatvanezer forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetést meg nem fizetés esetén napi

tételenként rendelte egy-egy napi, fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre átváltoztatni. A bíróság rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

- [2] A védelmi fellebbezés folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2012. december 4-én jogerőre emelkedett 27.Bf.XXII.9218/2012/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a szabadságvesztés tartamát nyolc hónapra, a felfüggesztésének próbaidejét két évre enyhítette, és megállapította, hogy a kiszabott pénzbüntetés összege helyesen százezer forint; egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
 - [3] A jogerős ítéleti tényállás lényege szerint:
 - [4] A terhelt 2010. április 13. napján a **Kft.1.**, illetőleg a ... hitelközvetítők útján 1.400.000 forint összegű személyi-kölcsön kérelemmel fordult az ... Bank Zrt. ... szám alatt lévő ... Üzletközpontban működő fiókjához. Kérelméhez valótlan tartalmú munkáltatói igazolást csatolt, amely szerint 2008. június hó 1. napjától a **Kft.2.** alkalmazásában mint logisztikai manager nettó havi 167.022 forint jövedelemmel rendelkezik.
 - [5] A terhelt soha nem állt a cég alkalmazásában, a hitelkérelmi adatlap 111/2. rovatában a valótlan tartalmú magánokirat alapján az abban szereplő adatok kerültek rögzítésre.
 - [6] A terhelt a kérelme mellékleteként hamis, az ... Bank Nyrt. 2009. december 24. napja és 2010. január 22. napja közötti, valamint a 2010. január 23. napja és 2010. február 26. napja közötti lakossági folyószámla kivonatokat csatolt, amelyek azt tartalmazták, hogy a **Kft.2.** 2010. január 11-én és február 8-án munkabér címén 167.022 forintot a számlájára átutalt.
 - [7] A terheltnek az ... Bank Nyrt.-nél vezetett folyószámlájának egyenlege a hiteles kivonat szerint 2010. február hó 26. napján 383.959 forint tartozást mutatott.
 - [8] A hamis okiratok felhasználása a pénzüintézet szándékos megtévesztésére irányult a fizetőképessége tekintetében, azzal okozati összefüggésben kár okozására, mert a terheltnek nem állt szándékában a kölcsön visszafizetése, arra reális lehetősége nem volt.
 - [9] A pénzüintézet a személyi kölcsön kérelmet elutasította, a károkozás a terhelt magatartásán kívül álló okból elmaradt.
 - [10] Kúria az ítéleti tényállás részének tekintette az ítéletszerkesztési hiba folytán az elsőfokú ítélet indokolásának más részében - a bizonyítékok értékelése keretében (5. oldal utolsó bekezdés 2. mondat, 6. oldal első bekezdés 1. mondat, második bekezdés) - rögzített ténymegállapításokat is:
- A terheltnek a vádbeli időben igazolt jövedelme nem volt, el volt adósodva, a jelzáloghitelből eredő kötelezettségét sem tudta teljesíteni. Kizárólag az ő érdekében állt a hamis munkáltatói igazolás és a hamis bankszámlakivonatok csatolása, mert munkahellyel nem rendelkezett, a valódi bankszámlakivonatok csatolása pedig értelmetlen lett volna. A terhelt a hamis okiratok

csatolásával szándékosan tévedésbe akarta ejteni a pénzintézetet, tudata átfogta, hogy ezen magatartásával okozati összefüggésben annak kárt okoz, célja jogtalan haszonszerzésre irányult. A bűncselekmény befejezése a hatékony banki ellenőrzés következtében maradt el. A közbizalom elleni bűncselekmény pedig a hitelkérelem és annak mellékletét képező hamis okiratok benyújtásával, azaz felhasználásával befejeződött.

III.

- [11] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 416. § (1) bekezdés b) pontjára alapított felülvizsgálati indítványt nyújtott be, amelyben a megtámadott határozat hatályon kívül helyezését és - szükség esetén - az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.
- [12] Álláspontja szerint a bíróság törvényes vád hiányában járt el, mert a vád az elkövetői magatartás tekintetében nem felel meg a törvényes vád alaki és tartalmi kellékeinek, minthogy az ott leírt magatartás csupán a nem büntetendő előkészületi tevékenység megállapítására alkalmas.

IV.

- [13] A Legfőbb Ügyészség BF.1446/2016/1. számú nyilatkozata szerint a felülvizsgálati indítvány nem alapos, ezért a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

V.

- [14] A Kúria a felülvizsgálati indítványt - mivel azt nem az ügyész nyújtotta be a terhelt terhére - a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen bírálta el.
- [15] A Kúria a Be. 423. § (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a határozatot a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján, valamint az (5) bekezdésre figyelemmel a 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt - feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező - más eljárási szabálysértésekre tekintettel is felülvizsgálta; ilyen eljárási szabálysértést nem észlelt.
- [16] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.
- [17] A védő felülvizsgálati indítványában a törvényes vád hiányára hivatkozott [Be. 373. § (1) bekezdés I. c) pont]. Eszerint a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az eljárást megszünteti, ha a bíróság törvényes vád hiányában járt el.

- [18] A Be. 2. § (2) bekezdése alapján a vád akkor törvényes, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett beadványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntetőtörvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.
- [19] A Budapesti XI. és XXII. kerületi Ügyészség B.XXII.3230/2010/3. számú - a terhelttel szemben benyújtott - vádirata szerint a terhelt valótlan tartalmú, hamisított okiratokat juttatott el közvetítőkön keresztül a pénzintézet részére, azzal a határozott szándékkal, hogy a pénzintézetet a fizetőképességét valótlanul igazoló hamis okiratok felhasználásával megtéve, így módon csalárdul olyan - 1.400.000 forint összegű - személyi kölcsönhöz jusson, amelynek visszafizetésére sem készséggel, sem képességgel nem rendelkezik. Az eredmény a terheltten kívülálló okból nem következett be.
- [20] A vád törvényessége a vádirattal szemben támasztott azoknak a tartalmi követelményeknek a minimuma, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a büntetőeljárás bírósági szakasza meginduljon, és a bíróság az eljárást lefolytathassa. A vád tárgyává tett történeti események leírásának nem a különös részi törvényi tényállás jogi fogalmait kell felsorolnia, hanem konkrétan azokat az eseményeket, amelyek alkalmasak az indítványozott (vagy akár eltérő), ám mindenképpen büntetőtörvénybe ütköző cselekmény bíróság által történő megállapítására. Ez a feltétel teljesül, ha a vádirati tényállás a bűncselekmény tárgyi oldali ismérveit olyan részletességgel tartalmazza, amelyből az alanyi oldal szükséges elemére alapos következtetést lehet vonni (EBH 2015.B.10.).
- [21] A törvényes vád hiányát akkor lehet megállapítani, ha a vád tartalma oly mértékben hiányos, hogy anyagi jogi értékeléshez nem nyújt alapot, így módon annak vizsgálatába a bíróság nem bocsátkozhat (EBH 2013.B.10.).
- [22] A kerületi ügyészség vádirata jelen esetben alkalmas volt a büntetőeljárás megindítására, annak személyi, időbeli és térbeli keretei között lényegében azzal azonos ítéleti tényállás megállapítására és a büntetőeljárás jogerős befejezésére, következésképpen a felülvizsgálati indítványnak a törvényes vád hiányára hivatkozó része nem alapos.
- [23] A felülvizsgálati indítvány szerint a terhelt csalásként értékelt cselekményének minősítése is törvénysértő, így vizsgálni kellett azt is, hogy a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában írt felülvizsgálati ok is megvalósult-e, nevezetesen, hogy a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került-e sor.
- [24] A Btk. 318. § szerinti csalást az követi el, aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz.
- [25] A kísérletet (régi Btk. 16. §) az előkészülettől (régi Btk. 18. §) döntően a tényállási elem megvalósítása különbözteti meg.
- [26] Előkészület a Btk. Különös részében meghatározott tényálláson kívüli felhívás, ajánlkozás, vállalkozás, közös elkövetésben

megállapodás, vagy a cselekmény elkövetéséhez szükséges vagy azt könnyítő feltételek biztosítása, míg a kísérlet esetén az elkövető a tényállás keretei közé lép, ám nem valósul meg az összes tényállási elem.

- [27] Az irányadó tényállás szerint a terhelt a fizetőképességének hiánya ellenére, az általa tudottan hamis okiratoknak a kifejezetten közvetítői tevékenységre szakosodott személyek részére való átadása a pénzügyi intézet megtévesztése, a kölcsön család megszerzése érdekében történt, vagyis a terhelt a jogtalan haszonszerzést célzó okfolyamatot megindította, az eredmény (kár) viszont rajta kívülálló, tőle független okból maradt el. Magatartása befejezett kísérletnek minősül.
- [28] A jogtalan haszonszerzés érdekében történő tévedésbe ejtést, mint tényállási elemet a terhelt közvetett tettesként valósította meg.
- [29] Ebből következően a terhelt bűnösségének megállapítása a terhére rótt csalás bűntettének kísérletében a büntető anyagi jog szabályainak megsértése nélkül történt.

VI.

- [30] A Kúria mindezekre figyelemmel a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta, és a megtámadott határozatokat a Be. 426. § alapján hatályában fenntartotta.

VII.

- [31] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, felülvizsgálatot pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az ismételt felülvizsgálati indítvány benyújtásával összefüggő tájékoztatás a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 421. § (3) bekezdésében írtak fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2017. március 7.

Dr. Csere Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Vaskuti András s.k.
előadó bíró, Dr. Soós László s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
TóthLné
bírószábi tisztviselő